

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 9/2025
06.02.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Светланае Томић Јокић, председника већа, Бојане Пауновић, Дијане Јанковић, Александра Степановића и Слободана Велисављевића, чланова већа, са саветником Врховног суда Андреом Јаковљевић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА и др., због продуженог кривичног дела превара у саизвршилаштву из члана 208. став 3. у вези члана 61. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Саше Кнежевића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Пироту К 198/22 од 10.01.2024. године и Апелационог суда у Нишу Кж1 280/24 од 15.08.2024. године, у седници већа одржаној дана 06.02.2025. године, једногласно је донео:

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Саше Кнежевића, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Пироту К 198/22 од 10.01.2024. године и Апелационог суда у Нишу Кж1 280/24 од 15.08.2024. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Пироту К 198/22 од 10.01.2024. године, између осталог, окривљени АА оглашен је кривим због продуженог кривичног дела превара у саизвршилаштву из члана 208. став 3. у вези члана 61. Кривичног законика и осуђен на казну затвора у трајању од 1 (једне) године. Наведеном пресудом окривљеном је изречена и новчана казна у износу од 200.000,00 динара, коју је дужан да плати у року од 15 дана по правноснажности пресуде, а уколико окривљени на плати новчану казну у остављеном року, иста ће бити замењена казном затвора, тако што ће се за сваких 1.000,00 динара новчане казне, одредити један дан казне затвора, с тим да казна затвора, не може бити дужа од шест месеци.

Истом пресудом окривљени је обавезан да суду на име паушала плати износ од 10.000,00 динара, а оштећенима ББ и предузећу „Мидеј“ на име трошкова кривичног поступка износ од 155.250,00 динара, све у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Кж1 280/24 од 15.08.2024. године делимичним усвајањем жалбе окривљеног АА, преиначена је пресуда Основног суда у Пироту К 198/22 од 10.01.2024. године, у делу одлуке о кривичној санкцији, тако што је окривљени АА, због продуженог кривичног дела превара у саизвршилаштву из члана 208. став 3. у вези члана 61. Кривичног законика, за које је том пресудом оглашен кривим, осуђен на казну затвора у трајању од 9 (девет) месеци, која ће се извршити тако што ће је окривљени издржавати у просторијама у којима станује, без примене електронског надзора, које просторије не сме напуштати, осим у случајевима предвиђеним законом који уређује извршење кривичних санкција, а уколико окривљени једном у трајању преко шест часова или два пута у трајању до шест часова, самовољно напусти просторије у којима станује, суд ће одредити да окривљени остатак казне издржи у заводу за извршење казне затвора, при чему се изречена новчана казна у износу од 200.000,00 динара правилно узима као утврђена, док су жалбе браниоца окривљене ВВ, пуномоћника оштећених ББ и „Мидеј“ д.о.о. и у преосталом делу жалба браниоца окривљеног АА, одбијене као неосноване и првостепена пресуда је у непреиначеном делу потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости благовремено је поднео бранилац окривљеног АА, адвокат Саша Кнежевић, због битних повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) и 11) и став 2. тачка 2) ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји поднети захтев и укине побијане пресуде и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење, пред потпуно измењеним већем или да исте преиначи и окривљеног ослободи од оптужбе.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужиоцу сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је, након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, је неоснован.

Указујући на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, бранилац окривљеног у поднетом захтеву истиче да се прекорачење оптужбе у конкретном случају састоји у томе што је суд у изреци пресуде изменио адресу предметне непокретности, као и у томе што је у изреци пресуде дошло до измене појединих новчаних износа, који се односе на уговорену цену рада што је довело и до измене крајњег збира свих новчаних износа.

Изнете наводе захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, Врховни суд оцењује као неосноване из следећих разлога:

Битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП постоји, уколико суд, супротно одредби члана 420. став 1. ЗКП, донесе одлуку у погледу неког лица или кривичног дела, које није предмет првобитне или на главном претресу измењене оптужбе. Да би се утврдило прекорачење оптужбе, мора се

испитати да ли постоји идентитет између предмета оптужбе и пресуде, посматрано кроз чињеничну основу.

Дакле, између оптужбе и пресуде мора постојати идентитет и подударност у погледу субјективне и објективне истоветности дела. Прекорачење оптужбе подразумевало би измену чињеничног описа радње извршења кривичног дела описаног у оптужном акту и додавање веће криминалне активности и воље окривљеног, којима се отежава његов положај у погледу правне оцене дела или кривичне санкције.

Према стању у списима предмета, тачни су наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, којима се указује да је суд изменио чињенични опис дела у изреци пресуде у погледу адресе предметне непокретности, тако што је уместо адресе „... број ..“, означене у диспозитиву оптужног акта јавног тужиоца ОЈТ у Пироту Кт 468/21 од 20.07.2022. године, у изреци пресуде као адресу непокретности навео „... број ..“, као и да је у погледу износа уговорене цене рада од 750 евра у динарској противвредности уместо „износа од 87.919,00 динара“, означеног у оптужном акту, у изреци пресуде навео „износ од 88.183,35 динара“, што је довело до промене у означавању укупног износа на износ од 570.706,11 динара, уместо износа од 570.441,76 динара, како је то наведено у оптужном акту.

Међутим, у конкретном случају по налажењу овог суда, правноснажном пресудом није повређен ни субјективни, нити објективни идентитет оптужбе и пресуде на штету окривљеног АА. Ово, имајући у виду да су у односу на окривљеног битна обележја бића кривичног дела иста и у оптужном предлогу ОЈТ у Пироту Кт 468/21 од 20.07.2022. године и у изреци пресуде, те да постоји истоветност чињеничног описа радње извршења кривичног дела из изреке пресуде са чињеничним описом радње дела датом у оптужном акту јавног тужиоца. Измене чињеничног описа кривичног дела у изреци побијане пресуде, нису извршене на штету окривљеног, већ је суд у изреци пресуде, на наведени начин чињенични опис дела уподобио чињеничном стању утврђеном на основу доказа изведених на главном претресу пред првостепеним судом, крећући се при томе у оквиру оптужног акта јавног тужиоца.

Како је чињенични опис у изреци првостепене пресуде остао у границама чињеничног основа из оптужбе, односно у границама оних чињеница и околности на којима се оптужба заснива, а из којих произилазе законска обележја продуженог кривичног дела превара у саизвршилаштву из члана 208. став 3. у вези члана 61. Кривичног законика за које је окривљени оглашен кривим, то су наводи браниоца окривљеног АА, којима се указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, од стране Врховног суда, оцењени као неосновани.

Поред овога бранилац окривљеног, као разлог подношења захтева за заштиту законитости наводи и битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 11) и став 2. тачка 2) ЗКП, док у образложењу захтева истиче и битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 3) ЗКП.

Осталим наводима, који по оцени Врховног суда представљају повреду одредбе члана 440. ЗКП, бранилац оспорава оцену доказа и указује да је чињенично стање у правноснажној пресуди неразјашњено и погрешно утврђено, уз изношење сопственог става да је нејасно на који начин је суд извршио конверзију стране валуте у домаћу и

по којој формули и износи сопствену анализу и оцену доказа, као и сопствене чињеничне закључке у погледу доказаности чињеница које се тичу радње извршења и намере окривљеног за прибављање противправне имовинске користи, који су супротни чињеничним утврђењима и закључцима суда у побијаној правноснажној пресуди.

Наводи којима бранилац указује да је суд погрешно вредновао утврђене олакшавајуће околности које постоје на страни окривљеног, уз изношење сопственог става да је у конкретном случају било места ублажавању казне испод законом прописаног минимума, по оцени Врховног суда, представљају указивање на повреду одредбе члана 441. став 1. ЗКП.

Међутим, како наведене битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 11) и став 2. тачка 2) и 3) ЗКП и повреде одредби чланова 440. и 441. став 1. ЗКП, не представљају законом прописане разлоге за подношење захтева за заштиту законитости окривљеном преко браниоца, то Врховни суд захтев за заштиту законитости бранилаца окривљеног АА, у овом делу није разматрао.

Из напред наведених разлога, Врховни суд је, на основу члана 491. став 1. ЗКП, донео одлуку као у изреци ове пресуде.

Записничар-саветник
Андреа Јаковљевић,с.р.

Председник већа-судија
Светлана Томић Јокић,с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић